

"EDINOST"
izhaja dvakrat na teden, vsako sredo
in soboto ob 8. uri zjutraj.

"Edinost" stane:
za vse leto f. 6.—; izven Avstrije f. 9.—
za 1/2 leta " 3.—; " " " 4.50
za 1/4 leta " 1.50; " " " 2.25

"Novičar" — jem:
za vse leto f. 7.—; izven Avstrije f. 10.—
za 1/2 leta " 3.50; " " " 5.—
za 1/4 leta " 1.75; " " " 2.50

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nvd.,
v Gorici in v Ajdovščini po 3 nvd.,
"NOVIČAR" po 2 nvd.

EDINOST

Oglaš se računa po 8 nvd., vrstica v
petit; za naslove s debelimi črkami
se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo
navadnih vrstic.

Poslana, omaritica in javne za-
hvale, domači oglaš itd. se računa
po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravitelj Piazza Caserma 2.
Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"Edinost" je moč!

V znamenju sloge.

Javnosti je znano, kako sodimo mi o našem domačem prepiru; znano je vsakomur, da obsojamo ta prepir kar najstrožje. Obsojamo ga, ker vemo, da ne koristi ni konservativni osiroma veraki stvari, ni takozvanim "radikalcem", pač pa je v neizmerno škodo narodni stvari. Stvar je torej taka-le: ob onih vprašanjih, ko se križajo pota obeh domačih, prepirajočih se strank, nima ni jedna ni druga nikacega dobička od tega prepira, pri onem vprašanju pa, kjer so ali bi jima morali biti smotri povsem jednaki, pri narodnem vprašanju, trpiti pa obe stranki — škodo. Na jedni strani torej nikacega dobička, na drugi pa velikanška škoda — kdo ne bi torej obsojal ta nezmisljeni prepir. In čudno: oni in isti ljudje, ki propovedujejo na zunan, recimo v "veliki" politiki, skrajni oportunizem, oni in isti ljudje, ki nam trobijo v enomer na ušesa, da treba računati z razmerami — oni in isti ljudje so v našem domačem prepiru propovedniki najhujšega radikalizma in neizprosne nestrpnosti. V borbi proti našemu skupnemu sovražniku bodimo torej poblebni in popustljivi, med nami samimi pa ostani v permanenti — mesariko klanje. Nasproti narodnim sovražnikom, in celo nasproti židovstvu, naj velja najblazja tolerancija — nasproti bratu in sorojaku pa kruti fanatizem; v borbi za narodna prava naj bi bili ovčice, v borbi proti onim mi nam ki so nekoliko odločnejši mimo nas pri zahtevanju narodnih pravic svojemu rodu, pa — volkovi. Kako protislovje, kaka nedoslednost, in kak — nezmisel!

In za ta nezmisel prišla se je med nami pravcata divja gonja — nikomur v čast, a v veliko sramoto narodu slovenskemu. Ker pa ni lahko braniti take nauke z argumenti in dokazi, jeli so doti-

niki motiti in bloditi pojme. Politiško pu-stolovstvo in umazana sebičnost prihitela sta, ali prav za prav usilila sta se pod častitljivo zastavo konservativne in verske stvari. Dotičniki so računali dobro; dobro vedo, da je verska stvar sveta vsemu narodu in da gorje tistemu, ki bi se drznil dotakniti se tega vzvišenega čustva, po-akrili so se razni "vodje" naroda slovenskega za hrbit verske stvari, in jeli so v tem varnem zatišju napadati vse one, kateri so na poti njihovi političski hegemoniji. Oslanjajoči se na neodpušno oportunistvo in na skrajno popustljivost. Tako se jeli oportunistvo identifikovati s konservativizmom. Vse tiste, ki se niso hoteli kar brezpogojno ukloniti njihovi paroli, vrgli so kar brez pomisleka in neusmiljeno na veliki kup mej radikalce, liberalce in brezverce. Narodna odločnost postala je znak besnelega radikalstva in brezverstva. Nič nam ni pomagalo, da smo se branili z vsemi štirimi proti takemu razlaganju, nič nam ni pomagalo, da smo se sveto jeso protestovali proti podtikanju brezverstva, nam, ki ne zaostajemo ni za las za raznimi novopečenimi "vodji" naroda slovenskega, kolikor se dostaje verske gorečnosti — vsi naši protesti nas niso mogli oteti, da ne bi se nam bil na čelo užgal znak brezverstva. In prišlo je kakor je moralo priti: ta divja gonja na slovenske "radikalce" sbegala je nedolžni in priprosti narod slovenski, da revež v tej stiski in zmešnjavi sam ne ve, kam bi se obrnil. Kaj čuda, da je jel nekam nezaupno in po strani gledati vse one, ki odkrito in možko besedo grajajo domačo zmešnjavo in pa tisto breznačelnost, katera praznuje sedaj svoje orgije v dunajskem parlamentu. Po teh "načelih" sedanjih vodij naroda slovenskega zašla sta — ne smejte se, prijatelji! — tudi po-

slanca Spindič in Laginja na indekslobnih "radikalcev". Oni, ki poznajo ta dva moža, so se seveda smijali prav od srca takemu političskemu — kako bi rekli? — čarlatanstvu, ali drugod, zlasti na Kranjskem, verjeli so raznim bajkam in v Ljubljani in v Gorici so hoteli nastaviti lopato, da izpodkopljejo vpliv in ugled tega moža — v varnost in čast svete vere, so rekli.

Toda v Ljubljani in Gorici so se vender nekoliko smotili v računih. Narod po Istri je pač pobošen in nepremišljeno zvest veri svojih očetov — a ta narod trpi neizmerno pri sedanjih razmerah, ta narod ve tudi, da njegovemu trpljenju ne bode konca, dokler bode trajal sedanj sistem. Ker pa sta poslance Spindič in Laginja sinova tega naroda, ker živita mej tem narodom in poznata njegove stiske in njego mučenstvo: čutita tudi z narodom, da treba delati na radikalno spremembo sedanjega sistema! V tem spoznanju tiči izvor njunemu "radikalizmu". Sedaj pa pa sodite, častiti čitatelji sami, ali je res verski interes zahteval, da se zruši ugled dvoje mož, katera z vsemi silami velikega svojega rodoljubja, neomejene požrtvovalnosti in bistre svoje glave delata na to, da rešita narod istrski iz železnih pesti onih in istih nasilnežev, ki ne sovražijo samo naše narodnosti, ampak so zafedno verni in očitni pristaši kričačev doli v gladni Italiji — kateri sovražijo torej tudi našo cerkev in njenega prosvetljenega poglavarja?

Odgovor na to vprašanje dobili smo na volilnem shodu v Dekanih; in dobili smo ga v slovesni obliki. Kakih 400 volilcev — na čelu jim najodličnejši zastopniki duhovščine in malone polnoštevilno zbrana posvetna inteligencija koperskega okraja — izrekli so popolno in

brezpogojno zaupanje poslanecema Spindiču in Laginji. Sklicevaje se na to zaupnico dala bi se napisati cela vrsta razmišljanj o sedanjem sistemu ter o taktiki naše slovenske delegacije nasproti temu sistemu. A pustimo to za danes! Pač pa hočemo naglašati važnost dekanškega shoda s osirom na naše domače odnose in pa nauk, katerega si more izciniti vsakdo iz dogodkov pri tem shodu.

Kdo bi se drznil sumničati duhovščino koperskega okraja, da morda zastaja v verski gorečnosti in v zvestem spo-lnjevanju dolžnosti svojega poklica? Kdo bi jej mogel očitati, da se ne zaveda velike dolžnosti svoje, gojiti in širiti povsodi versko duštvovanje? In vender je prišla ta duhovščina v velikem številu na volilski shod, ter izrekla svoje zaupanje Spindiču in Laginji. Pošla je — in pokazala s tem ne le svoje gorede rodoljubje, ampak tudi bistro svoje razsodnost, ki ume razločevati stvari, kakor se jih mora razločevati. Istrska duhovščina ve dobro, da Spindič in Laginja nista nikaka radikalca v svojih smotrih in ciljih; da sta pa neizprosna glede poti, ki vodijo do teh ciljev. Ta duhovščina pozna dobro neznosne odnose po Istri, ona pozna vsa ona umazana in gnusna sredstva, s katerimi se vzdržujejo ti odnosi — saj trpi ona sama neizmerno na teh odnosih —, ona ve, kje je iskati resničnih sovražnikov naši veri in zato je radostno pritrdila poslanecema Spindiču in Laginji. Zaupnica duhovščine je glaseen protest proti nakanam, ki hočejo identifikovati verski interes s političkim oportunizmom; protest je bil proti nakanam, identifikovati verski interes s nasprotovanjem narodni ideji.

V Dekanih se niso lovile alepe miši.

— Oh, sam hudir ga je nosel in zapeljal v vojake, nastavila je mati po polurnem joku. Kaj bo z mojimi otroci — kaj bo z menoj? —

Kmet pa je stal še vedno v kuhinji česa se po glavi.

— Gospodje so rekli, da vam cesarstvo pomaga, ker vam boče hvaležno. Pa tudi mora — kajti človek je zgubil glavo za cesarsko — zastavo. Sam gospod general dal je svečano pokopati pokojnika — na prei ma je položil svetinjo.

— Mogoče je dal tudi kaj denarja za nas? vprašala je nagloma žena, pristopivši bliže kmetu.

— Ne vem, — ni, kako bi on dal! Cesarstvo bo dalo. Dobro bi bilo, da naredite prošnjo.

— Lehko za to. Prošnjo stori že Magdica, ki pisati zna in ker ni več potreba sestaviti jo latinski. Slišiš, Magdica, ti boče pisala, saj si tudi v resnici ti sama dosti kriva, ker si ga nagovarjala.

Deklica je popolnoma obnemogla od velike boli in skoro omedlela! no, čuvši poslednje besede, — ki so jo vbolele v srce — vkrinknila je in odočela, kakor da je ranjena, ter si pokrila obraz z rokami, ponavljajoč besedo "kriva".

Položaj, v katerem se je nahajala Dragoslavičeva družina, je bil bešen, čem

PODLISTEK.

Tri povesti brez naslova.

Hrvatski pisatelj Kaavarij Šandor-Gjalski.

Prva povest.

(1848—1855)

(Dalje.)

— Hvaljen bodi Bog in častita Mati božja — dal Bog blagoslovljen dober večer — odzval se je kmet.

— A, Jurij, ti si? Kje je moj gospodar? Mogoče da je na vozu? Gotovo — on je gospod! Magdica — otrok moj — pridi precej sem, sosed Jurij povrnil se je iz vojake. Pojdite, boter, greva v kuhinjo, da ne ostaneva na pragu.

— Kaj — kaj? odzvala se je od nekje Magdica ter prihitela sraven.

— Torej, kaj je s očetom? Kako je bilo? Ali ste pobili sovražnika? Ali je oče poslal kakšno pismo, v katerem naznanja svoj prihod? povpraševali sti obe bednega kmeta, ki ja je pogledoval začudeno in zmedeno. Ni mogel spregovoriti besedice, kajti stiskalo ga je nekaj v golčanu. Slednjič jel je pokajevati; plunil je daleč v kot in potem stopil tja, da pomasa z nogo, kar je vrgel iz sebe.

— Hm, bilo je strašansko, pričel je pripovedovati. Najprej smo bili v Legradu, potem smo šli nazaj v Varaždin, od ondu

pa čez Dravo. Uh, to je grda in velika voda, ki dere kot sto hudičev —

— In potem? Govori dalje! — pritrgeti ga obe hkratu.

— Precej, precej. Šli smo tedaj čez Dravo, vodnik nam je bil nek nemški general. V prvem hipu ni bilo sledu Madjarom. Po tem pa hkratu! — Pred neko veliko vasjo — pri nas niti mesta niso takšna — le ljudje čudno izgledajo, kajti možki nosijo suknje — pa prav lepih prešičev imajo —

— Ali — naprej!

— Dobro — dobro. Tukaj torej smo dobili celo vojsko ter so pričele svirati puške in topovi.

— Joj, dobri Bog! ali je bil tudi Dragoslavič s vami?

— Gotovo — tudi jaz — on je nosil zastavo. No, vaaj v bitki ni to tako strašno. Streljali so, kroglice so letele — ali mi nismo padali — to je uprav tako, kakor bi človek ves dan streljal v vrbo, a na večer bi opazil, da je le kaka šiba ob-streljena.

— Pustite to, prosim vas — povejte, kako je in kje je oče? poseže vmes Magdica vsa v strahu.

— Torej, da, gospod Štefan, Madjari so nas pritiskali in mi smo se morali umakniti, kajti imeli so boljše puške. Okolu zastave so se držali najhujše. Govorijo, da

se je gospodu Štefanu spodteknilo — jaz ne vem, kajti sem hitel kakor saj!

— Bog moj, in oče, ali je mari padel? — Magdici se je zatmenilo pred očmi.

— Ni padel. Prav za prav ne vem, ker smo se raspršili na vse strani. Še-le čez dobre četiri ure smo se zopet sešli. No, gospoda Štefana ni bilo nikjer — in on je nosil cesarsko zastavo. Zvečer je bila zopet bitka in sedaj smo premagali Madjare, ki so zbežali iz vasi. Prišedši v vas — našli smo vislice — in na njih gospoda učitelja.

— Za božje ime — joj, joj nam! — kričati obe, hiteč sem in tja.

— Kako bodem živela jaz, kako otroci, kaj nam je storiti sirotam? On naš hranitelj — in uprav sedaj bi morala plačati obresti na neki dolg. Joj — joj! pričela je mati jokati se in obračati po kuhinji. Slednjič se je vrgla na klop, v kotu; atisnivši se pričela je tisto ritmično jokanje, ki je običajno pri Hrvatih, kadar je kdo umrl v družini.

Magdica obstala je v prvi mah kakor da je lesena in nema. Niti genila se ni. Potem se je bolj zgrudila nego prišelona na zid ter razprostrtima rokama arla široko v temni kuhinjski kot. Polastil se je tudi nje hud jok, ne da bi očutila gostih solz na obrazu.

Dr. Laginja je natočil čistega prozornega vina v kozarce glede svojih namenov, a tudi duhovščina je storila isto — tudi ona je povedala možko, glasno in jasno posvetni inteligenciji, kaj hoče in kaj mora zahtevati v prvi vrsti od poslancev in potem tudi od vseh drugih javnih činiteljev. Ta duhovščina je varovala svetim navdušenjem svoje versko stališče. In vender smo se sporazumeli. Posvetna in duhovna inteligencija podali ste si roko v bratski slogi. Naglašanju potrebe verskega čustvovanja pritrdila je soglasno vsa navzoča inteligencija, a duhovščina je izrekla svedčano, da hoče dati narodu, kar je narodovega, da hoče vrstiti vsikdar svojo narodno dolžnost. Pri takih dispozicijah je bilo sporazumljenje lahka stvar — v znamenju sloge razšli smo se po shodu v Dekanijah. V tej okolnosti tiči velikanski pomen shoda v Dekanijah. Še neke druge okolnosti ne smemo pozabiti. Nesrečni prepir mej obema strankama slovenskima izval je na površje razne ne ravno vselej pojave; mej drugim bi hoteli nekaterniki po vsej sili ustvariti nekako nasprotje mej duhovščino in učitelstvom. Tudi v tem pogledu pokazala se je duhovščina v Dekanijah samostojno in pravično v svoji sodbi: izrekla je sijajno spričevalo našemu učitelstvu. In mi se dranemo trditi, da je s tem stokrat več koristila verski stvari, nego morejo koristiti vsa tista ropotanja po shodih: pridobila si je srca učitelstva. In tako je prišlo, da se verska ideja že dolgo dolgo ni proslavljala tako zdušno in ognjevit, kakor ravno na Laginjevem shodu v Dekanijah. Tem bolj moramo obžalovati, da ljubljansko konservativno glasilo do danes — mi štejemo že deveti dan po shodu — ni z jedno samo besedico omenilo tega znamenitega shoda. No, morda je dobro tako, morda odpre ravno ta okolnost oči marsikomu. Ker si ne moremo misliti, da bi verski oziri silili omenjeno glasilo, da molči o tej sijajni manifestaciji verskega čustvovanja, moramo pač misliti, da so je k molčanju prisilili drugi, politički oziri. Seveda: v Dekanijah smo zborovali v znamenju miru in sloge, a to ne ugaja marsikomu, ker bi rad lovil ribe po motni vodi.

No, bodi si. V Dekanijah so istrski rodoljubje vseh stanov podali sijajen vzgled neupogljive odločnosti na zunan, a blage spravljivosti mej brati. V Istri trpe vsi, duhovni in posvetnjaki; in ker trpe vsi, dalje pa, tem slabši. Prvo leto ju je še prebila nekako. Ker dlje časa niso mogli najti naslednika Dragoslaviču, imeli so vsaj stanovanje v šoli in tudi drugači je podpiral družino župnik, pa tudi Lacković. No, župnik je kmalo potem umrl, ko je nastopila nemška vlada, ki ga je pozvala na odgovornost zaradi cerkvene podobe ter uvela proti njemu preiskavo. Lackovićevi pa so se izselili. On je izgubil službo; ker je imel otroke za šolanje, preselil se je v Varaždin, kjer mu je soproga imela malo hišico. Hoteli so tudi Magdica vzeti seboj, ali to ni bilo mogoče, ker ona je bila jedina mej brati in sestrami, ki je bila sposobna za delo v družini! Slednjič so morali seliti tudi iz šole. V prvi mah so si najeli v vasi stanovanje. Potem so predelali klet v vinogradu, — ki so jo imeli kot svoj del od plemiškega posestva — ter so stanovali v njej. Magdica je morala sedaj po dnevi opravljati vsa kmečka opravila, po noči pa šivati. No, nikoli ji ni bilo žal, da je navezana na vedno delo, kajti v delu je lože prenašala bolečino za očetom.

„Jaz sem kriva“ — poudarjala si je nama pri sebi v svoji obupnosti ter v takih trenutkih bi bila vskriknila iz globočine svoje duše, da jo niso vtolažili razlogi razuma in patrijotički občutki.

(Dalje prih.)

vedo, da krvavo potrebujejo drugega. Združili so se, da v znamenju sloge pribore smago sveti naši stvari.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Poslanska zbornica. V seji dne 25. t. m. razpravljalo se dalje o volilni prenosovi. Posl. Kramar govoril je v prilog vladni, toda omenil je, da nima samo nemška levica pravice govoriti v imenu meščanstva; tudi Mladočehi so meščani, toda razlikujejo se od levičarjev v tem, da so pravični. — Poseben utis je napravil grof Wurmbrandt (deželni glavari Štajerske) govor. Omenil je med ostalim, da se mora pred tako prenosovo prekriti vsak dober državljani. Kar je mogoče v drugih državah, ni možno v Avstriji, katera mora svojo staro konstitucijo razvijati polagoma. Vladina volilna prenosova udarila je v zbornico liki bomba; vsi konservativni elementi združili so se, ne da vržejo ministerstvo, ampak da se branijo pred njim. Moramo delati v prenosovo volilnega reda, toda ne v prid današnjega vladinega načrta. Govornik je izjavil svoje ovedočenje, da ne sprejme kmetstvo prebivalstvo splošnega volilnega prava iz bojazni pred socialistično poplavo. Pogreška vladinega načrta ne tiči v paragrafi, marveč v duhu prenosove je gorostasni preobrat, kateri se ne ozira na odnose v Avstriji. Temu govoru so posebno živahno pritrdjevali Poljaki, levičarji in Hohenwartovci.

V seji dne 25. je sprejela vojaška komisija novi brambovski zakon brez vsake premene. Poslanec Klaič je predložil, da se pridrži za Dubrovnik in Kotar stari zakon iz leta 1883. Predlog je bil sprejet lev obliki resolucije.

Dne 26. zbrala se je komisija, katera ima poročati o izjemnem stanju v Pragi. Grof Tassfe je omenil, da so vsi dotični spisi v dvorani, toda da se more jeden del teh spisov, kateri se tiče Nj. Velikanstva, čitati le v tajni seji. Ta predlog je sprejela komisija z 18 (med katerimi klub Coroninija) proti 5 glasovi. Na to je udalo kakih 200 poslancev z galerije, kjer so poslušali razpravo komisije. Čitanju je prisostvoval tudi pravosodni minister grof Schönböck.

Dne 26. t. m. nadaljevalo se je javno čitanje spisov, tičečih se izjemnega stanja v Pragi. Čitale so se samo zadeve, tikajoče se shodov in pa tiskovin, uiso pa še prišle na vrsto obtožbe radi veleizdajstva. — O tem čitanju povzročil je posebno veselost vsklik poslancev Herolda. Ko je namreč omenil vladni zastopnik nekega govora poslance Slavika, med katerim je izjavil nek volilec, da so volilci pripravljeni iti za njim, kamorkoli jih povede, vskliknil je Herold: „V plzensko pivarno!“

Na Dunaju se govori, da je cesar poklical k sebi v Budimpešto grofa Hohenwarta sbok tega, ker mu je dne 24. t. m., kakor trdijo konservativci, grof Tassfe ponudil ministerstvo predsedništva.

V Pragi vršile so se dne 25. t. m. dopolnilne volitve v mestni zastop. Izvoljenih je 16 Staročehov in 13 Mladočehov. Štirje kandidati pridejo v ožjo volitev. Ako pri ožjih volitvah zmaga Mladočehi, dobe tudi večino v mestnem svetu. Vsepe Mladočehov moramo smatrati velikanskimi, ako pomislimo na položaj, kakoršen je nastal vled isjemnih naredeb.

Nadvojvoda Albrecht mudil se je te dni v Berlinu in Potsdamu. Šel se je zahvalit nemškemu cesarju na imenovanju za pruskega maršala. Politiški krogi pa trde, da je imel tudi poseben nalog razpravljati s cesarjem Viljelmom o nekaterih važnih vojaških vprašanjih, tičečih se le Avstrije in Nemčije.

O priliki svoje škofovske 20-letnice govoril je ogrski škof Samassa v Jagru (Erlau) o verskih odnosajih v Ogrski. Grajal je postopanje katoliških listov, kateri ščuvajo proti cerkvenim dostojanstvenikom in veri. Priporočal je sklicanje katoliškega shoda, kateri naj bi ukrepal potrebno posebno proti civilnemu zakonu.

Vnanje države.

Podpis admirala Avelana. O priliki bivanja ruskega brodograja imel je ruski zapovednik naslednje vizitnice: „Contre admiral Avellan, Commandant l'Escadre impériale de la Méditerranée“. (Kontreadmiral Avellan, zapovednik cesarskega sredozemskega brodograja). Iz tega je razvidno, da rusko sredozemsko brodograje zares obstoji, in da ni le prazno govorčenje, kakor so mislile razne države iz početka. Zbok tega pa tudi sedaj nemški listi pripisujejo ruskomu obisku v Tulu večo važnost, kakor so jo hoteli priznati prej.

Predsednik francoske republike Carnot odpeljal se je dne 26. t. m. v spremstvu ministrov Dupuyja, Rieunierja in Devella in odposlanca Montebella iz Pariza v Tulu, da prisustvuje odhodu ruskega brodograja.

Včeraj so spustili v Toulonu neko oklopnico v morje. Ob tej priliki zatrdil je škof, koji je blagoslovil oklopnico, da je duhovščina udana institucijam Francije. Isti cerkveni dostojanstvanik je izrazil željo, da francosko-rusko prijateljstvo bodi zaščitnik miru.

Na Španjolskem je ljudstvo razburjeno, ker se vlada jako počasi pripravlja na mačevanje nad zamorci v Malilli. Kljub pripravam za vojsko pogaja se vlada z marokanskim Sultanom Muley Hassanom za mirno pobojanje, kar se jej pa že sbok tega ne posreči, ker so razna poldivja plemena razglasila sveto vojsko proti Španjolcem. Tudi plemo Andžerjev, katero se je lani uprlo Sultanu samemu, pridružilo se je „sveti vozi“. — Včeraj, dne 27. t. m. začeli so Španjolci šele z gradnjo uterjevanj. Zapovednikom v Malilli imenovan je general Mazias.

Bankovsko zadevo italijansko prinese poslanec Mardini takoj pe odprtju zbornice pred javnost. Poročal bode o rezultatih preiskave. Opozicija trdi, da namerja ministerstvo to čitanje zavleči.

Vojno ministerstvo italijansko bavi se sedaj z vprašanjem o utrditvi Sicilije. Boji se, da ne bi koja sila napadla nenadoma važni ta otok.

Različne vesti.

C. k. namestnik v Istri. Njegova ekscelencija vitez Rinaldini bavi se je te dni v Umagu, Cittanovi, Vižinadi, Matavunu in Višnjanu. Sprejeli so ga povsodi jako svedčano. Kakor javljajo italijanski listi obiskal je v sv. Nedilji tudi šolo družbe „Lega Nazionale“. Spremljal ga je c. kr. okrajni glavar vitez Ellusheg.

Iz državnega zbora. V včerajnji seji se je nadaljevala razprava o volilni reformi. Maloruski poslanec Romanov je govoril za vladno predlogo, da bi se moralo marsikaj premeniti na njej. Razširjenje volilne pravice utrjalo bode udanost Malorusov do države ter preprečevalo volilake korupcije. Gosp. posl. Spinčić je interpeloval radi nedostatkosti šolskih prostorov v Lovranu, radi nedostatkov na narodni šoli v Opatiji, o peticijah Slovencev za osnovo slovenskih šol v Trstu, in slednjič radi osnove redne narodne šole v Poljani, okraja voloskoga..

Deželni zbor tržaški. Deželni odbor odobril je svoj načrt za prihodnje zasedanje tržaškega deželnega zbora. Razpravljale se bodo naslednje točke: 1. Zakonski načrt o lovski pravici na temelju vladinega predloga. 2. Deželni odbor poročilo o vladinem zakonskem načrtu o prisegi in opravi poljskih čuvajev. 3. Predlog o postavnih oblikah šolskega nadzorovanja. 4. Postavna oblika o gasilnih pravilih. 5. Predloga prošnje za ustanovitve italijanskega vsučilišča v Trstu. 6. Predloga postavne oblike za spremeno stavbinskega zakona.

Magistratni politični zastopniki v okolici. Kakor je čitateljem „Edinosti“ že znano, pritožilo se je barkovljansko pevsko društvo „Adrija“ proti tamošnjemu okrajnemu podnačelniku Vižintiniju vled pristanskega postopanja proti udom tega društva. Visoko c. kr. namestništvo, kateremu je bila predložena pritožba, prepustilo je vso stvar mestnemu magistratu kot prvi instanci. Radovedni smo res, kakó se stvar reši, in kako bodo skušali na magistratu oprati vrednega svojega ljubljence. Ostro sestavljena pritožba pravi mej drugim, da ni hotel napraviti imenovani podnačelnik ubožnega lista nekemu „Adrijašu“ le za to, ker je ud „Adrije“, čeravno je isti le ubog sidar.

V pritožbi se tudi dokazuje, da je rečeni zastopnik magistrata imenovanega uda razžalil — a ženi ubozege zidarja (katero je osorno zapodil, prosečo ubožni list) je rekel: „Glede vas bi že naredil ubožni list, a radi vašega moža ga ne naredim!“ Pomenljivo je pa, da se v tej pritožbi omenja, da je imenovani magistratni podnačelnik napravil ubožne liste ljudem, posestnikom, kateri nimajo nikake potrebe, a to zato, da izgube glas o priliki volitve!

Te dni sta bila zaslišana imenovani „Adrijaš“ in njegova žena, katera sta odločno potrdila, kakor stoji v pritožbi. — Dotični magistratni uradnik rekel je jima, da pač ni bilo treba napraviti tako ostre pritožbe proti okrajnemu podnačelniku!!!

Menimo, da stvar ne sme zaspati, a naši zastopniki imajo priliko spregovoriti besedo na primernem mestu ter dokazati svetu, kaj mora prebiti naroden okoličan od strani organov „liberalnega“ magistrata!

Slovenske vloge na mestnem magistratu imajo do sedaj tako srečo, kakor pes v cerkvi. Odbacajo jih kolikor morejo, a odvredijo jih vendar ne morejo. Nekdaj niso hoteli niti sprejemati naših prošenj, dokler jih ministerstvo ni prisililo v to, temveč so zahtevali, da je vsaki vlogi pridejati tudi laški prevod. Zadnji čas se pa te vloge menda množe, a navzlic tej okolnosti slavni magistrat noče preskrbeti, da bi se v mestni hiši nastavil vsaj jeden slovenski uradnik, koji naj bi odpravljal do 40.000 Slovanov, dočim jih imajo Lahi, katerih je komaj dvakrat toliko na številu, na stotine. Vendar pa rešuje mestni magistrat vse slovenske vloge še vedno v blaženi laščini, ter slovenski občan celo pristojbine in davke mora plačevati proti izključljivo laškim pobojnicam. Temu treba storiti konec. Samo nekatera tukajana slovenska društva se dosedaj poslužujejo slovenske vloge v občevarju z magistratom, dočim zasebniki še vedno tlako delajo laščini. Ko je te dni nek zastopnik okoličanskega društva bil poklican na magistrat dat pojasnil glede nekega slovenskega priziva, rekel mu je dotični uradnik, da le malo društva občeje z magistratom edino v slovenski, ter da pridevajo prevode svojim slovenskim vlogam. Dotičnik ni hotel tega verjeti, radi česar opominjamo vsa slovenska društva in zasebnike, da se obračajo na magistrat samo s slovenskimi vlogami, ne da bi jim bilo treba pridevati nikacih laških prevodov. Ako magistrat nima slovenske zmožnosti uradnikov, naj si jih najame in nastavi; 40.000 Slovanov v Trstu imajo do tega tem večjo pravico,

ker z družimi narodnostmi vred nosijo enake davke in ogromne občinske doklade. Tudi kedar kdo kaj vplača, naj odločno zahteva slovensko pobotnico, da vsaj ve, kaj in zakaj plačuje. Samo na tak način nam je mogoče prisiliti laško gospodo, da nas spoštuje. Ker mu je mestni magistrat dosledno reševal slovenske vloge v laškem jeziku, pritožilo se je „Rojansko posojilno in konsumno društvo“ na mestno delegacijo s prošnjo, da podrejenemu magistratu ukaže reševati slovenske vloge v slovenskem jeziku. Ta priziv je mestna delegacija zavrgla zato, ker je bil sestavljen v „nepoznanem jeziku“. Proti temu odloku in neosnovanemu zapostavljanju slovenskega jezika, pritožilo se je imenovano društvo na upravno sodišče, kateremu bode izreči svojo sodbo. Poslednja, upamo, bode pravična slovenskemu zatiranemu narodu v Trstu in okolici, radi česar priporočamo živo vsem rodoljubom in društvom, da se ne uklonejo volji magistrata temveč, da predlagajo svoje vloge pri istem uradu in pri vseh magistratu podrejenih uradih edino v slovenskem jeziku. Ako pa jih zavrnejo, naj pa nastopijo pot pritožbe. Le z vednimi pritožbami preverimo kedaj slavno vladno, da nismo tu samo za davke plačevati, temveč, da hočemo uživati tudi pravice, zajamčene nam v ustavnih zakonih. Spoštujemo se sami in tudi Lah! nas bodo morali spoštovati in v obzir jemati. Le ako bomo sami v tem pogledu odločni, prepričamo vladno, da prisili magistrat dati i nam one pravice, katerih so deležni v polni meri Lah! in Nemci.

„Lega nazionale“ in slovenska deca. Vodstvo lahonskega društva „Lega nazionale“ je izdalo nek oglas, v katerem nanašajo občinstvu, da je dogotovljeno poslovanje za laško ljudsko šolo v sv. Križu. „Oliko pospešujoče delovanje društva“ — veli rečeni oglas — „izvor pravosti in blagostanja, zato, ker je izvir izobražbe, širi se polagoma a sigurno, spodbuja ljudsko navdušenje, ter podpira moč zakona. Zadnja mu daje duševno moč, siguren branik proti žaljenju nasprotnikov, namreč: pravo. S pomočjo naroda in pod okriljem zakona Lega napreduje odločno in čilo na poti do omike in napredka!“ Dalje opisuje novo stavbo za šolo v sv. Križu, „postavljeno na meji tržaške okolice“, sredi poti med Nabrežino in sv. Križem. Dalje posnemamo iz istega opisa, da je vsa stavba narejena po rimskem in laškem slogu; najbrže jo je izdeloval kak italijanski inženir. Koncem pravi oklic, da mnogo očetov s veliko nestrpnostjo čakajo, da se začne italijanski pouk. Navedli smo tu odlomek tega oglasa svojim čitateljem, da spoznajo, kako hudo borbo imamo ne samo v Trstu, temuč povsodi na naših slovenskih tleh proti hudobnemu delovanju italijanske Lege. Znamenitejšje odatavke smo podčrtali, da vidijo s kako rafiniranim orožjem se vedo bojevati naši nasprotniki. Celó sekune so poklicali na pomoč, da dokažejo svoje „pravo“ do slovenskih otrok v Križu! Svet ti slepé s zakoni, kateri pa jim bijejo v obraz ter jih stavljajo na laž, kajti po nobenem šloveskem niti božjem pravu ni menda dovoljeno, da en narod duševno mori in zatira drugega. Namen Lege, kakor vseh drugih šolskih društev, bi moral biti le ta: braniti italijanski narod, kjer mu res preti nevarnost od strani druge narodnosti. Jeli pa ta slučaj v slovenskem sv. Križu? Saj tu v vsej vasi menda ne naštejajo pet laških otrok, ako izvzamemo morda onih 15 do 20 otrok tujih laških delavcev v nabrežinskih kamenolomih, koji so pa tujci ter ne spadajo niti k občini. Za domačine je pa za silo preiskrbnjeno s tamošnjo slovensko občinsko šolo. Ker je pa višja oblast po vsej pravici odrekla dovoljenje magistratu, da to šolo polastí, ukrenol je ta drugoče. Pomagal je šoli Lege do osnutja, ter jo postavil, kakor pravi omenjeni oglas, „al limite del territorio di Trieste“. S tem hočejo pokazati, da jim je namen posesti do te meje s njih polastovalnimi nameni.

Evo vam sedaj laške šole na meji okolice — tudi ta spada njim, tudi to hočejo polastiti ter zasadiť na nje zadnjem koncu laško zastavo. V ta namen se hočejo postaviti celo pod okrilje (?) zakonov. No, pri sedanji popustljivosti slavne vlade živimo lahko še čas, da se Lega razkorači tudi drugod ter nastavi svoje zanjke slovenski deci. Prenesla je Lega že svoj delokrog izven mej, odločenih jej po pravih s tem, da sploh deluje na Primorskem, kjer ima laški narod svoje šole, ne samo za se, temveč sili vanje tudi naše otroke. Sedaj pa krši dan na dan svoja pravila, snujoč laške učilnice v celoma slovenskih krajih — a vse to gledajo mirno naši odločni činitelji dopuščajoč, da se jih zvesti živeli ob Adriji pretvarja v državne nasprotnike. Da, oglasa celo trdi, da podpira Lego „moč zakona!“ Upamo, da Svetokrižani lepo pokažejo vrata onim, kateri jih vabijo, da pošiljajo svojo decó v to laško šolo. Saj imajo svojo občinsko šolo, ki je postavno priznana, dočim ne dobi nova laška potujočevalnica, upamo, nikoli pravice javnosti. Sram bi moralo biti vsacega Slovence, kateri bi se tako spozabil, da bi svojo decó tamkaj vpisal. S tem, da ostane prazna, dokaže se najprej njena nepotrebnost ter se čim prej odstrani ta nakaza na naših slovenskih tleh!

Kneginja Hohenlohe, posestnica na Devinu, je na svojem gradu v Devinu teško obolela. Ker je kneginja stara že 79 let, malo je nadeje, da okreva.

Iz Doline se nam piše: Veliko se je že govorilo in pisalo glede italijanskih napisov mej Slovenci bodisi v mestih ali na deželi. Ob svojem času se je poročalo tudi iz Doline o takih Slovencih, ki se smetijo s takimi napisi — opozarjalo se jih je ter šolelo, da odpravijo napise, ki nimajo nikakega pomena v našem in sploh v slovenskem kraju. Toda, želja ostala je le želja, in bilo bi odveč (vsaj pri nas) o tej stvari še govoriti.

Nekaj zelo pomenljivega pa je, kar ne morem in ne smem zamolčati.

Pred kratkim časom bil sem ravno v naši trafiki. Slučajno prišel je tje po istem opravku tudi tukajšnji gosp. finančni vodja. Po kratkem razgovoru prišel je g. vodja nekako negotovo: „Danes je bil pri nas g. finančni inspektor iz Kopra, ter mi ukazal, naj vsem prodajalcem tabaka naznamim, da morajo napraviti na svojih tablah zraven slovenskega — tudi italijanski napis: „Vendita Tabacchi“, češ, da v Dolino prihajajo čisto tudi tujci, ki ne razumejo slovenskega napisa.

Dotična prodajalka tabaka, sicer dobra duša, pošalila se je z g. vodjo, meneč, da bi bilo isto tako dobro, ako bi napravila nemák napis. — Gosp. vodja pa jej odgovori hitro: „A to pa ne, kajti naš g. inspektor je Italijan in on hoče tako imeti —“!

Če je to res, kar je g. vodja povedal, svetujemo velikodušnemu g. finančnemu inspektorju v Kopru, naj ta (po njegovi misli) nedostatek najpopred odpravi po onih mestih, kamor prihajajo Slovenci redno po svojih opravkih (kakor n. pr. Koper). Preskrbi naj tam slovenske napise in prepričan naj bo, da ustrezemo tudi mi njegovi želji par tujcem na ljubo, ki mogoče zahajajo po leti tu sem brez posebnega opravka.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti nabralo se je za pokroviteljstvo rojanske župnije v krčmi rojanskega pos. in kons. društva v veseli družbi 3 gld. 60 nvč.

Sumljiva bolezen. V Lonjeri umrl je dne 26. t. m. 37letni delavec Andrej Lavrenčič po samo dvanajsturni bolezni. Ljudstvo se je prestrašilo, boječ se kolere. Bakteriološko preiskovanje pa doslej ni potrdilo te bojazni, marveč slabotni Lavrenčič umrl je brčkone za želodčnim kratarom. Predno se je vrnil dotičnega dne domov, izpil je več nego jeden liter novega vina, potem pa je še počeno večerjal. — Oblastnija pa je odredila vse potrebne

previdne naredbe proti kužnim boleznim. Sežgalo se je tudi vse perilo, ki je prišlo v dotiko z bolnikom.

Gradnja železnice. V ponedeljek je zboroval državni železniški svet. Vlada je naznanila, da bodo načrti za pregledovanje črte čez Karavanke dovršeni že prihodnjo pomlad; načrti tal za obe varijanti železnice čez Ture so skoro dovršeni. Dela za železnico Loka-Divača se nadaljujejo; načrt pa še ni dovršen radi obilice drugih silnih del.

Goriški „Sokol“ priredi dne 29. oktobra 1893. ob 7 1/2 zvečer v svojih prostorih pri „Zlati zvezdi“ veselico s jako razsežnim vsporedom. Ustopnina za ude 20 kr., za neude 30 kr., sedež 10 kr. Čisti dohodek obrne se v pokritje stroškov društvenih godal.

C. in kr. intendencija 3. voja nam javlja, da vojni erar kupi za zalogo sadja in moke v Mariboru 2200 kv. péenice in 10335 kv. rži. Ponudbe vsprejemajo do dne 10. novembra t. l. intendencija 3. voja. Natančnejši pogoji se izvedo pri vsaki vojaški oskrbovalnici, pri političnih okrajnih oblastih in kmetijskih družbah območja 3. voja.

Nova železnica na Gališkem. „N. fr. Presse“ prinaša iz Lvova vest, da namorja vlada predložiti državni zbornici zakonski načrt gledé strategično-trgovinske železniške proge med Tarnopolom in Haličem. Vlada želi, da bi se glasovalo o tem na črtu še pred Božičem.

Požar. Dne 23. t. m. ob 5 uri zjutraj nastal ogenj v gornji Kjarboli v poslopih zatočišča Elisabethinun. Pogorel je hlev s vso krmo, zadušila sta se tudi dva konja. Škode je do 3000 gld. Poslopje je bilo zavarovano proti škodi po ognju.

Nesreča na reki. Ruski parnik „Ana“ potopil se je na reki „Neva“, ker je počil kotel. Poginilo je vseh 18 mornarjev, ki so bili na brodu.

Dvoje vrste strele. V Miškolcu udarila je nedavno strela v hlev necega kmeta in mu ubila dva konja. Kmet je zahteval od zavarovalne družbe 200 gld. odškodnine, družba pa mu je zahtevanje odbila, češ, da je kmet zavarovan le proti škodi po ognju, ta strela pa, katera mu je ubila konja, pa ni bila „ognjena“, ampak le mrzla strela“. Kmet je na to tožil družbo, dokazujoč, da je bila „njegova“ strela „ognjena“ strela, ker je posmodila grivo jednemu konju. Sodišče pa se je izreklo tudi proti kmetu, ker v hlevu ni nastal ogenj, toraj da je bila strela res le „mrzla“. — „Mrzla“ baje radi tega, ker sta ubita konja ostala „mrzla“.

To je sreča! Minoli četrtek odpeljal se je redarstveni oficijal g. Titz na Dunaj, da vjame nekega sleparja, po imenu Mojzes Grünberg. Ta Grünberg ogrešil si je v Trstu svojo dušo raznimi sleparijami in je potem pobegnil na Dunaj. Gosp. Titz, ne bodi len, žel je sleparja iskat naravnost na Dunaj — in glej srečo: na potu z kolodvora v mesto srečal je onega, katerega je iskal, in ga lepo izročil dunajski policiji. Grünberg pa ni sleparil le v Trstu, ampak tudi drugod: v Benetkah, na Reki, v Budimpešti in Krakovu. Sedaj bode pričeval, da se oddahne malo od trdapolnega „dela“.

Izpred sodišča. Težaka Alojzija Oblaka obsodili so na 14 mesecev ječe radi poskušene tatvine, težaka Jurija Dell' Aqua pa na 6 mesecev radi tatvine.

Nesreča. 50letna Jisipina Saladi pekla si je v nedeljo ribe na olju. Olje se je vnelo in žena se je po naključja, hoteč ugasniti je, polila po obleki. Bila je hipoma v plamenu. Ko so prihiteli sosede v pomoč in pozvale zdravnika, bila je nesrečnica tako grozno opečena, da je kmalo zatem umrla v bolnici mej grzovitimi bolečinami.

„Slovanskega Sveta“ št. 20 ima nastopno vsebino: Opravičene zahteve... — Nov dokaz gospodovalnosti. — Volilna re-

forma. — Iz poezij M. J. Lermontova: Zakaj? (Izvirnik in slovenski prevod.) — Hrvatska pjesma. — Magareu. (Pesem). — O da hoče... (Pesem). — Dobre voljice. — Zakaj so ljudje živi? (Dalje). — Značaj narodnoga junaka u južnih Slovenija. (Studija po narodnim pjesmama). — Ruska narodna muzika na vse svetovni razstavi v Čikagi. — Dopisi. (Iz Trsta. Iz Rusije.) — Ruske drobtinice. — Ogléd po slovanskem svetu. — Zmes. — Književnost. — Oglasi na zavitku.

„Slovenskega pravnika“ št. 10. ima nastopno vsebino: 1. Fr. Šuklje: O reformi naši direktnih davkov (Dalje). 2. Dr. Janko Pajk: O naravnstvenej obveznosti (Konec). 3. P. pl. Radice: Pravo-državoslovna predavanja v Ljubljani. 4. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo: a) K razlagi §-a 233 o. s. r. b) Tožencu ni treba dokazati pogojev, s katerimi se je po njegovi trditvi sklenila pogodba, marveč tožitelj mora dokazati, da se je sklenila pogodba nepogojno, ako toži na izpolnitev pogodbe. c) Kedaj preneha pravna posest služnosti kolovoza, počpota in gonje? Ne-dovoljena samovlastna pomoč in motenje posesti. 5. Književna poročila. 6. Razne vesti. 7. Pregled pravosodstva.

Bratje Sokoli!
Telovalna redne vaje prično se v ponedeljek dne 30. oktobra ob 8. uri zvečer.
Nadaljne vaje se pa bodo vršile vank ponedeljek, sredo in petek od 8. do 10. ure zvečer.
Oni bratje, koji še niso zahajali k telo-valdbi našega „Sokola“, a bi hoteli zahajati odslej, naprošeni so, da se oglasijo v telovalnici Via Coroneo št. 17.

ODBOR.

PREŠERNOVE POEZIJE v kirilici

dobivajo se v tiskarni Dolenca v Trstu, in sicer:

a) prvi snopič: „Pesmi“ po deset,
b) drugi snopič: „Balade, romance in legende po petnajst novčičev izvod.
Obe knjižici ste jako prikladni za darove učeči se mladini.

SVOJI K SVOJIM!

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarno „Fabria“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

E. Šverljuga, brivec v ulici Stadion št. 1, priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu za blagohotno obiskovanje. Cl.

Prodajalnica

jedilnih stvari po jako nizki ceni. Prodaja **Jožef Cerne** Piazza della Caserma št. 1 (uhod Via Ghenga). Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Franca Potočnika gostilna

„Andemo de Franz“ v ulici Irene se priporoča slavnemu občinstvu. Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUSTVO vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato preiskrbljeno

prodajalnico jestvin

(v ulici Belvedere št. 3)
pristopno zadržnikom in nezadržnikom, koj prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu

(poprej Pertolovo)
10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatim vrtom in dvema dvoranama, kjer se t. č. izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gorkimi in miznimi jedili.

Novi člani
se še vedno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtek od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 104—24

Gostilna „Alla Città di Vienna“ 2 Piazza Caserma (zraven Tiskarno Dolenc) prodaja najboljša kraljica in isterska vina I. kakovosti in graško pivo. Izborna kuhinja sprejemlje naročila tudi za kosila in večerje. Imenovana vina morejo dobiti tudi družine na dom, in sicer ne izpod 28 litrov, po nastopni ceni: Teran iz Auberja po 42 nč in najboljša isterska vina po 28 nč. — Za obila naročila se priporoča **Ant. Brovedant**. 101-17

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu, „Pri dvanaestih murvah“, priporoča se slavnemu slovenskemu občinstvu za obilen obisk. — Točila se bodo samo domača izvrstna vina. 104-5

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 14 kr. liter nedoedno iz St. Petra, sveža (frišna) smotana.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep- pa št. 18 poleg kavarne „Universo“ priporoča se Sloven- cam v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja. — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem **JAKOB KUMAR**

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slo- vencov vseh stanov. Na razpolago so časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča **Anton Šorli**. 101-17

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghaga in Cecilla, toči izvrstno domače iganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskarice. 101-17

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosičica neverjetno v ceno. 101-17

Martin Krže, Piazza S. Giovanni št. 1, ima trgovino z mnogovrst- nim lesnim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. 101-17

B. Modic in Grebenc, na voglu Via in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, sto- klenega, lončnega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. 101-17

DROGERIJA
na debelo in drobno
G. B. ANGELI
TRST
Corso, Piazza delle Legna 1.
Odlikovana tovarna čopičev.
Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije z Angleškega, iz Francije, Nemčije itd. Velika zaloga finih barv (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkete in podo.
Mineralne vode
iz najbolj znanih vrelov,
kakor tudi romanjsko žveplo za žve-
pljanje trt. 104-20

C. kr. dvorna lekarna
Ivana Mizzana
VIA CAVANA V TRSTU.
Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel gori omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta Vlach-Minussija, priporočajo se najtočnejše in ob- ljubljene natančno postrežbo z umerjenimi ce- nam. Članom „Delalskega pedernega društva“ pa naznanja še posebej, da mu je odbor istega dovolil sprejemati recepte od njih v slučaju, ako njim takine društvena zdravniška predpisa. Za slučajne lekarske potrebe se priporoča
104-12 **Ivan Mizzan.**

Škropilnice in žvepljalke za trte
inžinirja Živica,
mlini in stiskalnice za vino,
sesalke ali pumpe za vsako rabo, cevi vsake vrste
in pipe, motori (ali stroji za gonitev drugih strojev) na par
in s petrolejem, kakor tudi raznovrstne druge stroje
in vse za stroje potrebno
se dobiva zmiraj v zalogi trdke
Schivitz & Comp.
(Živice in družb.)
V TRSTU — via Zonta 5 — V TRSTU.

Pozor! Naznanjam sl. občinstvu, da sem odprl **Via Lazzaretto** vecchio št. 12 prodajalnice sadja in zelenjave. Prodajam tudi vino v steklenicah, mleko, smetano i. t. d. Obetam dobro postrežbo, ker imam veliko zalogo blaga I. vrste. Priporočam se sl. občinstvu za obilen obisk. Z velpoštovanjem
52-9 **Matevž Furlan.**

Najbolje sredstvo
proti
kašlju in hripavosti,
kakor tudi
proti vsem drugim
bolezni dihalnih
organov so
(Znamka tovarne.) **PASTILJE**
antikataralične iz kotrama,
prirejene po lekarju
G. Piccoli v Ljubljani.

Te blažilne in odvajajoče pastilje je pri- poročati vsakomur, posebno pa onim, kateri pri izvrševanju svojih dolžnostih potrebujejo čist in močan glas, n. pr. prepovednikom, učiteljem, pevcem itd. Naročbe se izvr- šujejo nemudoma proti povzetju. Zaloga v lekarnah: Leitenburg, Ravasini, Blaso- letto, Serravallo in Praxmarer. 24-17

POZOR!
Podpisani priporoča svojo v via Nuova št. 27 ležečo
trgovino
z manifakturnim blagom
(prej Ivan Milič)
ter da v istej prodajam raznovrstno volneno blago, kakor tudi židane in volnene robce
52-29 **M. Milič.**

Jak. Klemenc
TRST
Via S. Antonio št. 1.
priporoča častitim svojim odjemnikom in slav- nem občinstvu
neve prispelo blago za moške in ženske obleke, volnene robce in pletene zavrtnike, spornje kitiže pletene in iz stofa, ogrinjala iz flanel, barhent beli, sivi in raznobarvan, majo, spodnje hlače iz volne in kotonina, nogovice vol- nene in iz kotonina, rokavice, flanel za obleke, srajce bele in v raznih barvah, ovrtnike, za- pestnice, židane zavrtnike za moške, dežnike, židane robce, čopice, volnene komaše, volno za nogovice, kožuhovalno in mufo, kakor tudi vse ostale predmete za pouk v ročnih delih v šolah po najnižjih cenah. Pri vseh naročbah zagotavlja točno in pošteno postrežbo. 45

Tinct. capsici compos.
(PAIN-EXPELLER)
se prireja v Richterjevi lekarni v Pragi (v zalogi odlikovane lekarni Praxmarer v Trstu, P. Grande) obče poznano bolečino ublažujoče drgjanje, dobiva se po večini lekarn v steklenicah po gl. 1.20, 70 in 40 kr. Pri kupovanju treba biti previdnim in je vsprejeti le take steklenice kot pristne, ki so previdele z „sidrom“ kot varstveno znamko. Osrednja razpošiljalnica:
Richter's Apotheke z. Goldenen Löwen.
Prag. 43-31

FILIJALKA
C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.
Novci za vplačila.
V vredn. papirjih na 4-dnevni odkaz 2 1/2% 30-dnevni odkaz 2 1/2%
8- 3 1/2% 3-mesečni 2 1/2%
30- 3 1/2% 6- 2 1/2%
Vplačevanja avstr. vrednostnim papirjem, ka- teri se nahajajo v okrogu, pripozna se nova obrestna tarifa na temelju odpovedi od 17 in 21. odnosno 12. junija.

Okrožni oddel.
V vredn. papirjih 2%, na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti
Nakaznice
za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomue, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškov.

Kupnja in prodaja
vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-9 pri odbitku 1% provizije.

Predumi.
Sprejemajo se vsakovrstna vplačila pod ugodnimi pogoji.
Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Ber- linu ali v drugih mestih — provizija po po- godbi.
Na vrednosti obresti po pogodbi.

Vložki v pohrano.
Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.
Trst, 10. oktobra 1893. 20-24

Dominik Lušin
v Kopru
priporoča svojo veliko zalogo razno- vrstne lesenine, kakor:
trame, žagance, morale, dile, pa tudi opeko, apno, pesek itd.
Naročila izvršujejo se točno in po naj- nižji ceni. 104-3

ZOBNI ZDRAVNIK
Dr. S. SAKLER
ordinira od 9-12. in od 2-5.
v hiši št. 2 ulice Fontanone I. nad.

KDOR NE VERUJE
naj pride pogledat, da se prepriča o resnici.
Cene so
znatno znižane in nesolidnejše blago, n. pr.: blago za moške obleke, majo, veliki in mali ogrtači za simo, bar- hant (fratajn) raznih vrst, platno, ko- tonina, musolin in razni drugi manu- fakturski izdelki pri
T. Vidrichu,
Corso, 15. 104-10

Jako zanimivo!!
Zahtevajte zanimivi katalog velozanimivih knjig in slik proti vpošiljavi 15 nč. v poštinih znamkah.
Fischer & Co., založništvo,
Amsterdam (Holandija). 10-4

Alojzij Suppanz
urar, Corso št. 39. 92-104
Prodaja in popravila ure.
Zdravnik 48-3
Dr. M. Lukšič - Nižetič
ordinira od 3-4 popol.
via Madonna del Mare 2, II.
(V slučaju potrebe tudi po noči).

prašek za zobe
prof. dra. Halderja
je najbolje sredstvo v obvarvanje zobov pred ne- snago, ki jih čisti brez da se dotekne njih ste- klenine. — Škatlice po 30 in 50 nč. se dobi vajo izključno v odlikovani
lekarni Praxmarer
(„Al due Mori“) 86
mestna palača — Trst.

Kwizdina
restitucijska tekočina
pralna voda za konje
Cena steklenici avstr. velj. gl. 1.40.
Rabi se 30 let v dvornih hlevih, v več- jih vojaških in zasebnih hlevih kot krep- čilo pred težkim delom in po težkih delih, proti poditvam, izvinitenjem, otrp- nelost kit itd. ter daje konjem posebno moč za brzo tekanje.
Dobiva se v lekarnah in drogerijah Avstro-Ogr.
GLAVNA ZALOGA:
Fran Iv. Kwizda
c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik, okrožni lekar v Korneburgu pri Dunaju.
Paziti je na zgornjo varstveno znamko in za- htevat je izrecno: 1a-12
Kwizdino
restitucijsko tekočino.

Vozni listi in tovarni listi v Ameriko.
Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v
New York & Philadelphia
koncesionovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: kon- cesionovani zastop 50-34
„Red Star Linie“
na Dunaju, IV Weyringergasse 17 ali pri
Josip-u Strasser-u
Stadt-Bureau & commercialer Correspon- dent der k. k. Oesterr. Staatsbahnen in Innsbruck. Poznani

Vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in prirejanje mošta iz sadja!
Mlatilnice, vitelji, trijeri,
mlini za čiščenje žita, slamoraznice, samotvorni aparati proti peronospori, stiskalnice groz- dja in oliv, stiskalnice sadja, mlini za sadje, potrebščine za kletarstvo, sesalke za vse potrebe, kakor tudi vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in izdelovanje vina iz sadja
prodaja v najboljši in najnovejši sestavi
IG. HELLER, DUNAJ,
20-16 22 Pratestrasse N. 78.
Cenike z obilnimi podobami v hrvaškem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku zastojn in franko.
Najkulantnejši pogoji. — Jamčenje za dobro delo. — Pošilja se tudi na poskušnjo.
Cene so zopet znižane. Prekupci dobijo visok rabat.